

H. NURMATOW, N. NARHOJAÝEW

SAZ

1-NJI SYNP ÜÇIN DERSLIK

Gaýtadan işlenen 11-nji neşir

Özbekistan Respublikasynyň Halk bilimi ministrligi
tarapyndan neşire hödürlendi

Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýi
Daşkent – 2013

UO'K 78 (075)
KBK 85.31 ýa71
H 87

Jogapkär redaktor: **K .Mamirow** – DDPU professory

Syn ýazanlar :

A. Koşayew – BDU dosenti; **N. Ahmedowa** – Respublikan tälim merkeziniň bölüm başlygy; **G. Ganiýewa** – Respublikan tälim merkeziniň «Saz, sungat, zähmet tälimi, beden taýdan kämillik we saglyk» bölüminiň metodisti; **F.Zoitowa** – 261-nji mekdebiň mugallymasy

Döwlet býujeti serişdeleriniň hasabyndan çap edildi. Mugt.

Nurmatow H., Narhojaýew N.

Saz: 1-nji synp üçin derslik. Gaýtadan işlenen 11-nji neşir – D.: Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýi, 2013, 64 s.

1. Awtordaş.

UO'K 78 (075)
KBK 85.31 ýa71

ISBN 978-9943-03-067-1

© Nurmatow H., Narhojaýew N.
© Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana
döredijilik öýi, 2013

AÝDYM AÝTMAGYŇ KADALARY

Aýdymy dogry ýerine ýetirmek üçin ony ilki bilen üns berip diňlemeli.

Aýdym aýdanyňyzda göwräňizi dogurlap dik durup ýada oturyp aýtmaly.

Aýdym aýtmazdan öň howlukmazdan dem almaly we eginleri götermeli däl.

Sözüň arasynda dem almaň.

Aýdymyň sözleriniň anyk eşidilmegi üçin çekimli we çekimsiz sesleri dogry aýtmaly.

Aýdym aýdanda sesiňiz ýeňil we owadan eşidilsin. Sesleri çekip aýdyň.

Aýdymy labyzly, diňleýjilere ýakymly bolar ýaly edip aýtmaly.

Aýdymy mug allymyňyzyň eline seredip aýtmagy öwreniň.

**Ene-ataňzyň we uly doganlaryňzyň
kömeginde ýat tutuň**

EZIZ BOSSAN – ÖZBEGISTAN
(özbek dilinde)

Sözleri **M.Mirzanyňky**

Sazy **D.Amanullaýewanyňky**

Bu dunyoda chamanlar ko'p,
Bu dunyoda vatanlar ko'p.
Barchasida yashnar gullar,
Barchasida yayrar dillar.

G a ý t a l a m a :

Mening uchun aziz bo'ston –
O'zbekiston, O'zbekiston.

Chorlar ezgu yo'llar meni,
Ajdodlarim qo'llar meni.
Bu Vatanda to'kmasman yosh,
Bu Vatanda egmasman bosh.

G a ý t a l a m a

**AU DIÝENDE SES AŞAKDAN
ÝOKARY TARAP ÇYKÝAR.**

**SESLERI DOGRY AÝTMAGY
ÖWRENÝÄRIS**

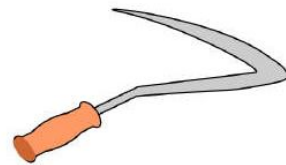
A

U

O

I

Ye

HER BIR AÝDYMÝ SESLI AÝTMAK
WE DÜRLI SAZ GURALLARYNDA
ÇALMAK BOLAR.

DOLANÇA

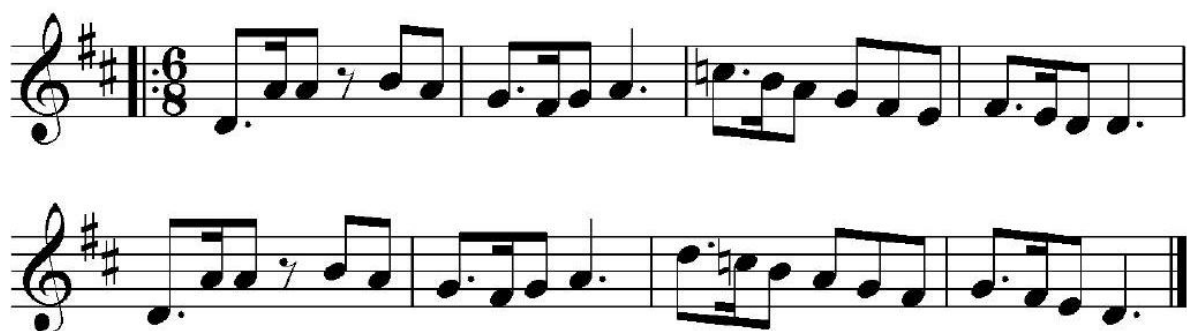
Halk sazy

Şadyýan

AÝDYM-SAZYŇ ESASY SAZDYR.

«Tans» sazyny diňläň.

RUBAP

**Ene-ataňzyň we uly doganlaryňzyň
kömeginde ýat tutuň**

ILKINJI JAŇ

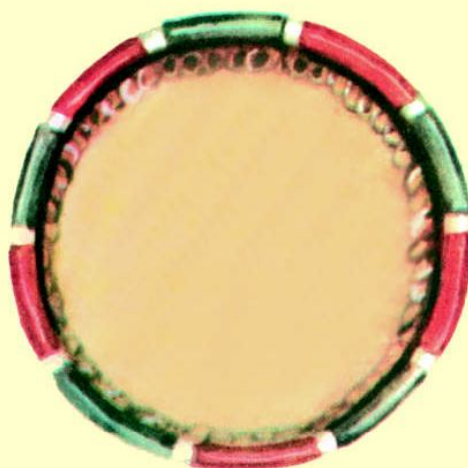
Sözleri, sazy **H.Amangeldiýewiňki**

Jyň-ňyr, jyň-ňyr, jyň-ňyrdap,
Eşidildi jaň sesi.
Ak mekdebe doldular
Çagalaryň hemmesi.
Ilkinji jaň sesi,
Çagalaryň höwesi.

MILLI SAZ GURALLARY BILEN TANYŞYŇ

DEP

NAGARA

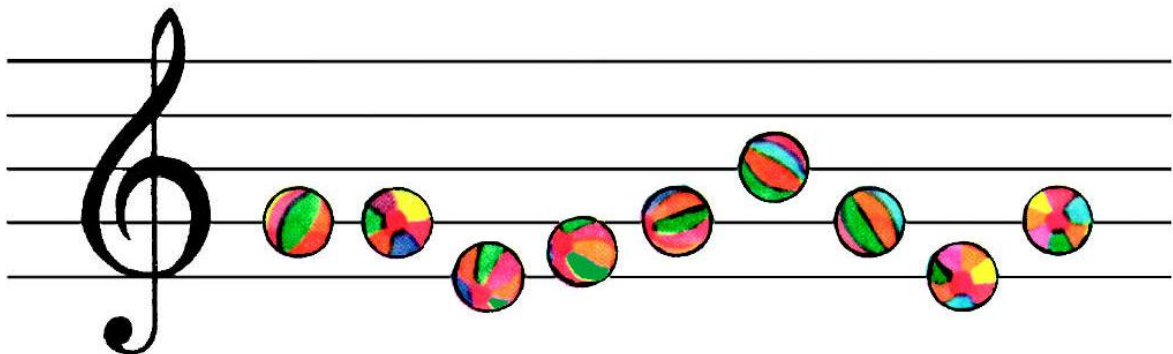
**Diñleýäris, saz bilen nyzamly
ýöremegi öwrenýäris.**

MARŞ

Sazy F.Nazarowyňky

Hany aýdyň, toplar haýsy çyzyklarda
ýerleşipdir?

**Ene-ataňyzyň we uly doganlaryňyzyň
kömeginde ýat tutuň**

OL NÄMEKÄ, NÄMEKÄ?

Sözleri K.Taňrygulyýewiňki

Sazy W.Ahmedowyňky

Owadandyr uçanda,
Ganatlaryn açar ol.
Gök otlaryň içinde,
Golaý barsaň gaçar ol.
Ol nämekä, nämekä? –
– Kebelek, kebelek.

Meýdanlarda açylar,
Baýlyk baryn eçiler.
Akja-akja hanalar.
Ýeke-ýeke sanalar.
Ol nämekä, nämekä? –
– Ak pagta, ak pagta.

NÄHILI SESLERI BILÝÄRSIŇIZ?

Galmagally sesler

Sazly sesler

Daş-töweregimizde sesler gaty kân. Tebigatdaky ähli sesler galmagally seslere degişlidir.

Aýdym aýdylanda we saz gurallary çalnanda ýaňlanýan seslere sazly sesler diýilýär.

ANDIJAN POLKASY

Halk sazy

Şadyýan

Öwrenýäris, aýdym aýdýarys

SALAM BEREN ÇAGALAR

(özbek dilinde)

Sözleri **P.Möminiňki** Sazy **N.Narhojaýewiňki**

Salom bergan bolaning
O'zi odobli,
Kulib turgan yuzlari
Go'yo oftobli.

Gaýtalama:

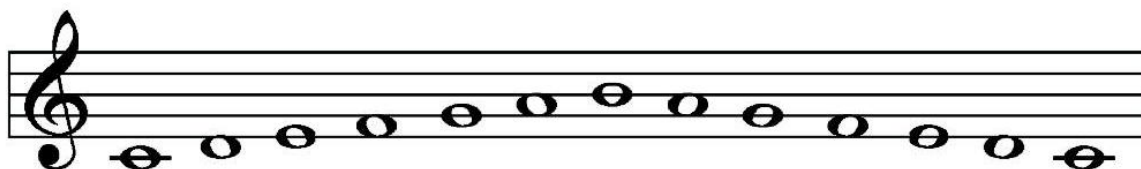
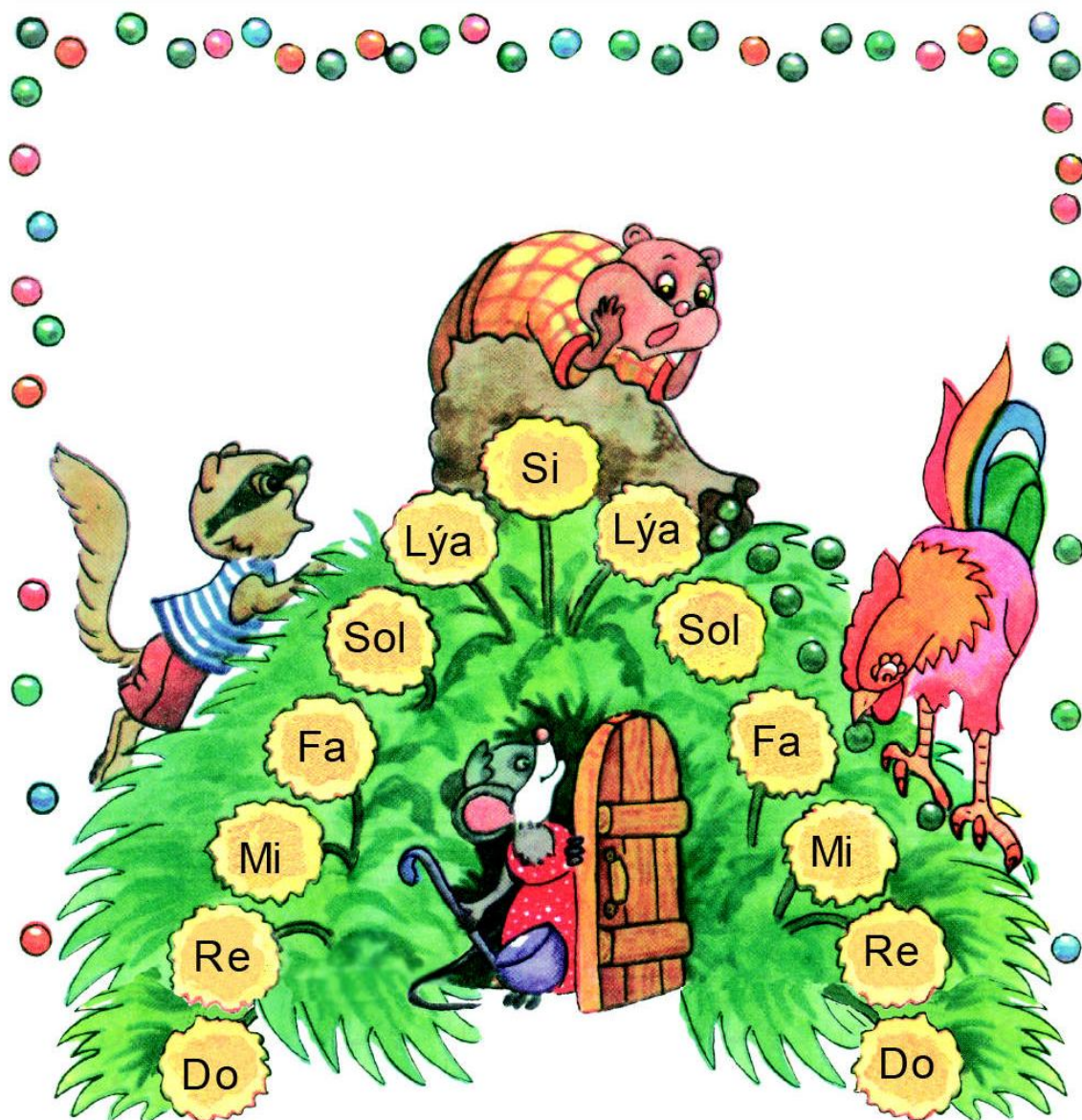
Salom berish, bu –
A'lo alomat,
Salom berganlar,
Bo'ling salomat.

Salom bergan bolaning
Darsi doim «besh»,
Maktab, uyda, ko'chada
Yaxshilarga esh.

Gaýtalama

**SESLEŖ ÝOKARY, AŞAK WE BIR
TEKIZ BELEN TLIKDE BOLÝAR.**

Diñleýäris

AK DEREKMI, GÖK DEREK?

(özbek dilinde)

Sözleri H.Kaýumowyňky

Sazy A.Mansurowyňky

Oq te-rak-mi, ko'k te-rak, biz-dan sizga kim ke-rak?

O'-qi-shi, i- shi a'- lo, G'ay-rat-li, chaq-qon, do-no.

Kat-ta-lar-ning dast-yo-ri, Ki-chik-lar-ning sar-do-ri,

O-dob, ax-loq-da o'r-nak, quv-noq bo-la-lar ke-rak.

Oq te-rak-mi, ko'k te-rak, biz-dan sizga kim ke-rak?

Oq te-rak-mi, ko'k te-rak, biz-dan sizga kim ke-rak?

Quv-noq bo- la- lar ke- rak,

i-noq bo- la- lar ke- rak.

**AÝDYM AÝDANDA SÖZLERİŇ ANYK
WE DÜŞNÜKLI BOLMAGYNA ÜNS
BERİŇ.**

Öwrenýäris, aýdym aýdýarys

ÇOPAN

Sözleri **N.Baýramowyňky**

Sazy **J.Gurbangylyjowanyňky**

– Aý, çopan, çopan, çopan,
Guzularyň mäleýär.

– Guzularma suw gerek,
Suw ýok diýip nalaýar.

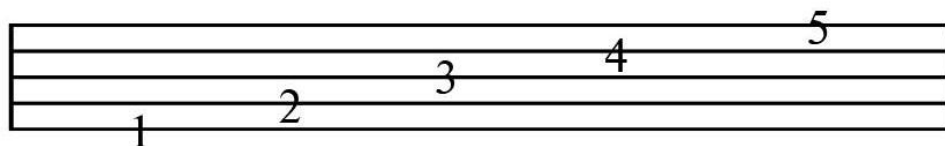
– Aý, çopan, çopan, çopan,
Owlaklaryň nalaýar.

– Owlaklarma gül gerek,
Gül ýok diýip aglaýar.

– Aý, çopan, çopan, çopan,
Kanal gelse, näme bor?

– Owlak-guza gül bolar,
Owlak-guzym nalamaz!

Saz sesleri nota bilen ýazylýar.
Notalar ýazylýan baş sany göni
çyzyga **NOTA DÜŞEGI** diýilýär.

Hany aýdyň, okuwçylar nähili saz
gurallaryny çalýarlar?

**SAZY DIŃLÄP, OŃA ÇEPEK
ÇALMAK BILEN GOŞULÝARUS.**

KARY NOWA

Özbek halk sazy

**Ene-ataňzyň we uly doganlaryňzyň
kömeginde ýat tutuň**

HARPLYK BAÝRAMY

(özbek dilinde)

Sözleri **P.Möminiňki**

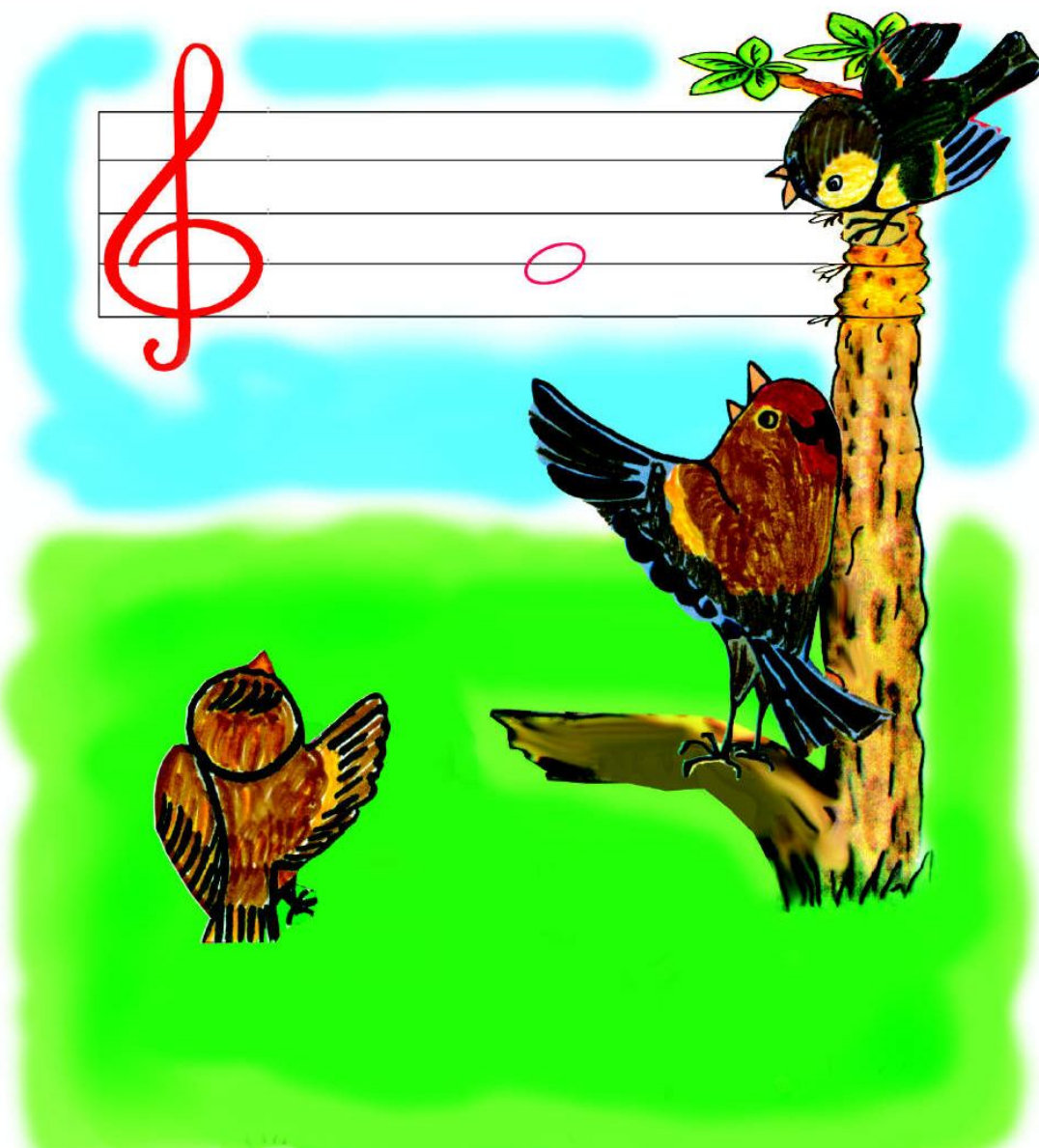
Sazy **D.Amanullaýewanyňky**

Alifbodan	Har bir harf
Harflarni	Daftarlarda
Biz o'rgandik	Gijinglaydi
oz-ozdan.	toy bo'lib.
Minnatdormiz	Yozganimiz
O'rgatuvchi	Ko'rinadi
Muallimdan –	Yulduz bo'lib,
ustozdan.	oy bo'lib.

Gaýtalama:

Gaýtalama

Tilimizni	Oldimizga
Sayratadi	Saf tortishdi
Alifbomiz	Askarlarday harflar.
bayrami.	Barchasiga
Dilimizni	Qo'shiqlarda
Yayratadi	Berib o'tdik
Bayramlarning	ta'riflar.
xurrami.	Gaýtalama

SKRIPKA AÇARY

Skripka açarynyň aýlawly bölegi nota düşeginiň ikinji çyzygyn öz içine alýar.

Ikinji çyzygyň üstünde SOL sesi ýazylýar. Bu açara SOL açary hem diýilýär. Skripka açaryny owadan ýazmagy öwreniň.

SAZY ÜNS BERIP DIŃLÄŃ.

SERBAZÇA (BUHARAÇA)

Özbek halk sazy

TANYŞYŇ

**Kompozitor saz
ýazýar.**

**Şahyr goşgy
ýazýar.**

**Aýdymçy aýdym
aýdýar.**

**Sazanda saz
çalýar.**

Diñleýäris

BATYRGAÝ (ASP) BOLARYN

Özbek halk sazy

The musical score is written for piano and consists of four systems. The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 6/8. The first system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The second system includes a forte (*f*) dynamic marking. The score features a mix of eighth and sixteenth notes in the right hand, often beamed together, and a steady eighth-note accompaniment in the left hand. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth system.

**AÝDYM AÝDANDA SÖZLERIŇ ANYK
WE DÜŞNÜKLI BOLMAGYNA ÜNS
BERIŇ.**

ILKINJI GAR ÝAGANDA

Sözleri **A.Baýramdurdyýewanyňky**

Sazy **A.Togtamyradowanyňky**

Güýz buludyn apalap,
Akja zerler sepeläp,
Ak don deýdi depeler,
Ilkinji gar ýaganda.

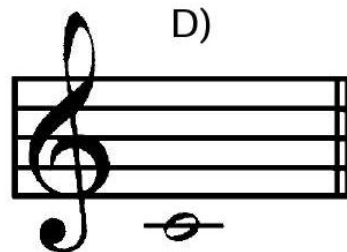
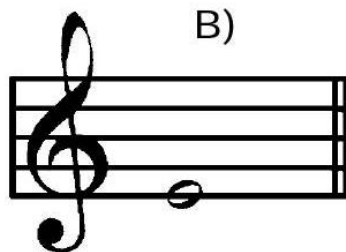
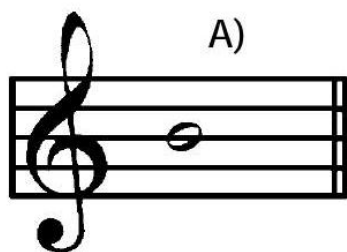
Gaýtalama:

Her bir damjaň bal bolar,
Bugdaý nanyň bol bolar,
Hydyr gören çöl bolar,
Ilkinji gar ýaganda.

Özüňiz tapyň

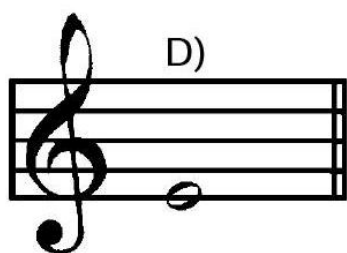
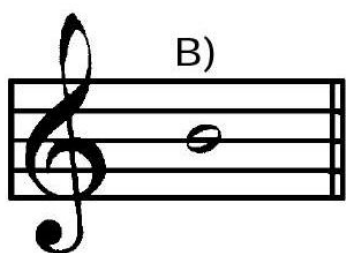
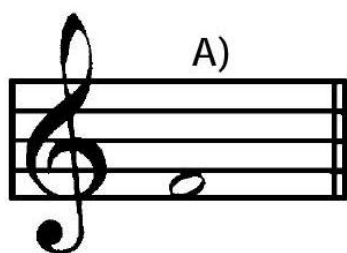
1. «DO» notasy nirede ýazylypdyr?

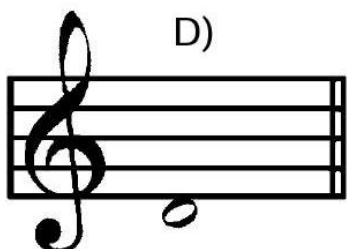
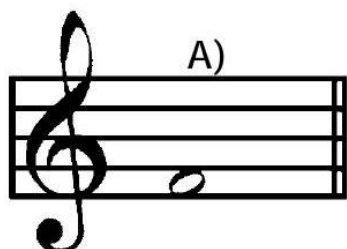
2. Näçenji hatardaky ses hatary dogry ýazylypdyr?

- A) do, re, mi, sol, fa, lya, si, do;
B) do, mi, re, fa, sol, lya, si, do;
D) do, re, mi, fa, sol, lya, si, do;
E) do, re, mi, fa, sol, si, do, lya.

3. «FA» notasy nirede ýazylypdyr?

4. Iň belent sesi tapyň.

**AÝDYM SÖZ WE HEŇLERDEN
YBARATDYR. SÖZ HARPLAR BILEN,
HEŇ BOLSA NOTALAR BILEN
ÝAZYLYAR.**

Saz diňläň

KÖÇE BAGY

Türkmen halk sazy

Öwrenýäris, aýdym aýdýarys

EJE

Sözleri **N.Baýramowyňky**
Sazy **J.Gurbangylyjowanyňky**

Aý, eje, jan eje,
Sözi şerbet bal eje.
Parlak güllerim
Saýrak dillerim, eje!

G a ý t a l a m a :
Jan eje, jan eje,
Sen, sen mähriban eje!
Aýdyň günlerim,
Aýym, ýyllarym eje!

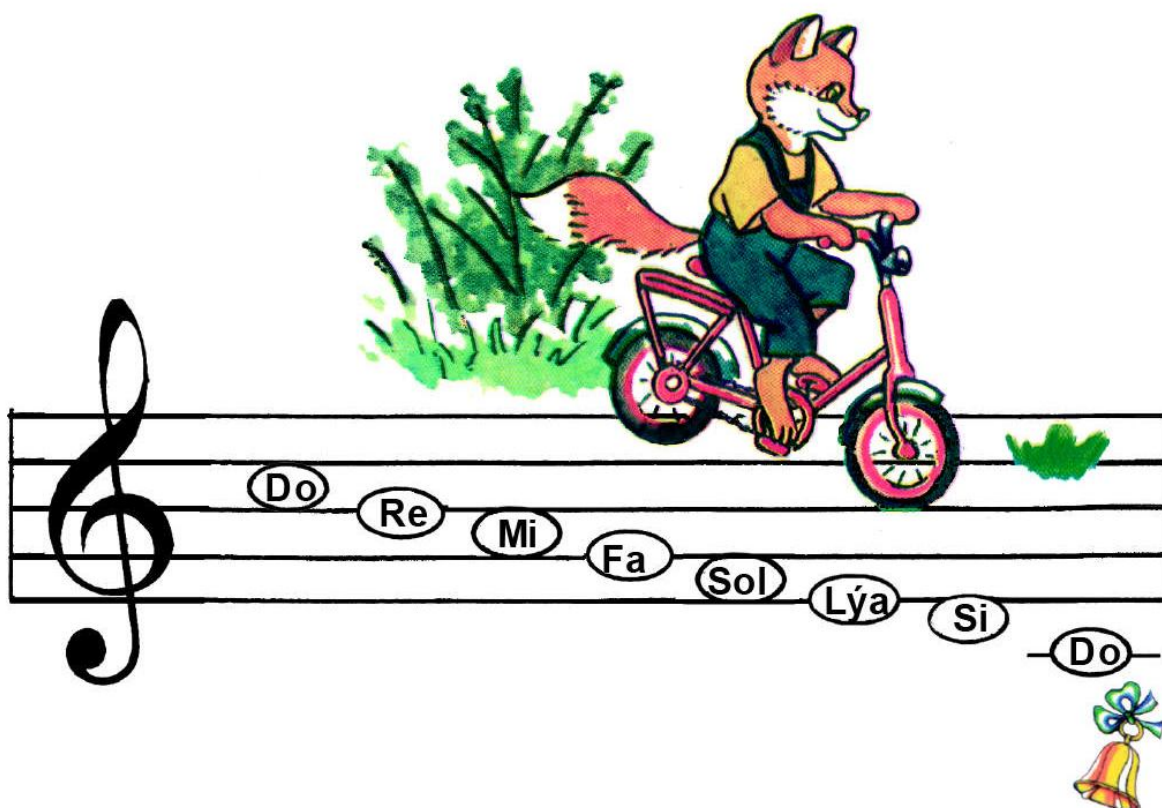
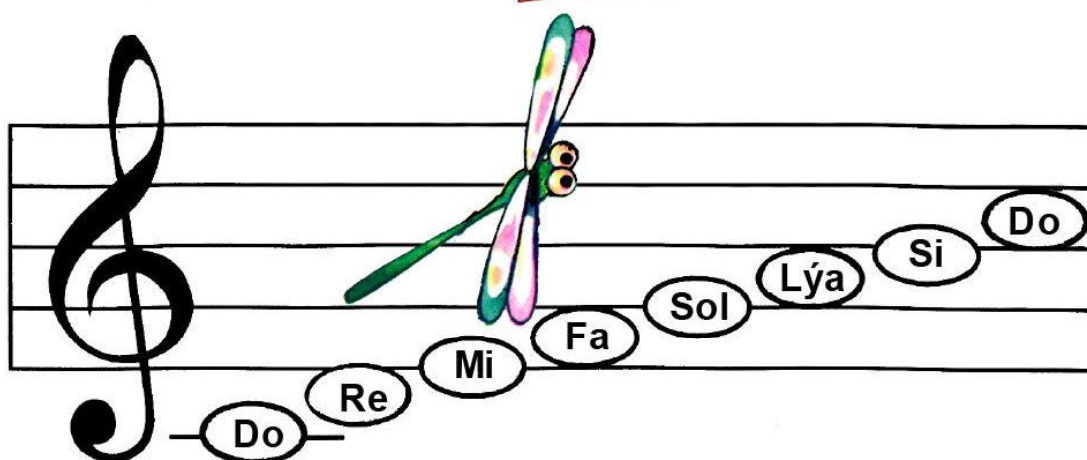
Bal eje, gül eje,
Bagymda bilbil, eje!
Şatlyk, begenjim,
Sensiň guwanjym, eje!

SESHATARLARYŇ ÝOKARLANMAGY WE PESELMEGI

Fortepiano

Diňleýäris

DEP USULLARY

Şadyýan

**Ene-ataňzyň we uly doganlaryňzyň
kömeginde ýat tutuň**

PIŞIJEK

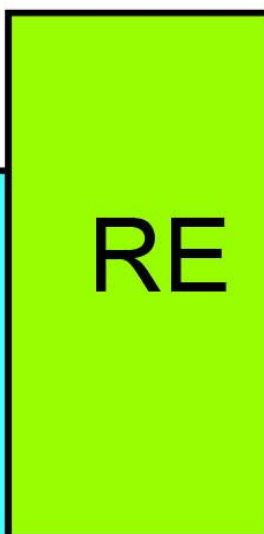
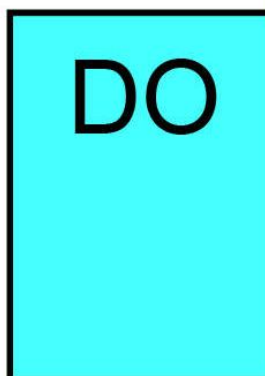
**Sözleri Ý.Pirgulyýewiňki
Sazy D.Nuryýewiňki**

Gulajygy çürüje,
Murty akja pişijek,
Gözjagazyň delminýär,
Sabry ýokja pişijek.
Gözjagazyň delminýär,
Sabry ýokja pişijek.

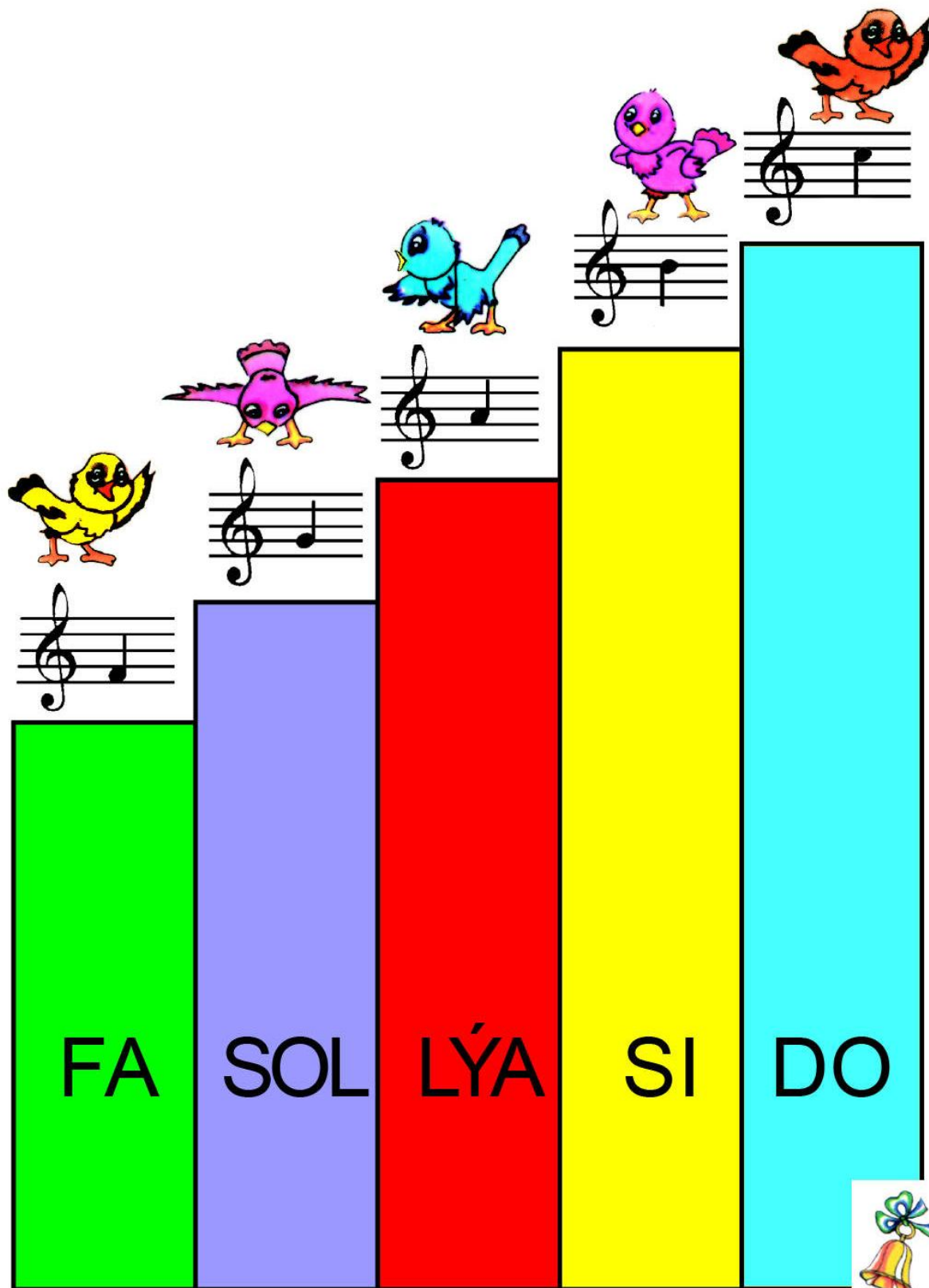
Pişijek, pişijek,
Sabry ýokja pişijek.

**SAZDAKY SESLER AŞAKDAKY
ATLAR BILEN AÝDYLÝAR:
DO – RE – MI – FA – SOL – LÝA – SI**

Sesleriň adyny çepden saga we sagdan çepe tarap aýtmagy öwreniň.

NAR AGAJY

Türkmen halk aýdymy

Çalt

**Ene-ataňyzyň we uly doganlaryňyzyň
kömeginde ýat tutuň**

ÝAZ ÝAGŞY

**Sözleri K.Taňrygulyýewiňki
Sazy W.Ahmedowyňky**

Maýylja howa
Başlady sowap.
Ýaz ýagşy ýagdy,
Üýtgedi howa.

Gaýtalama:

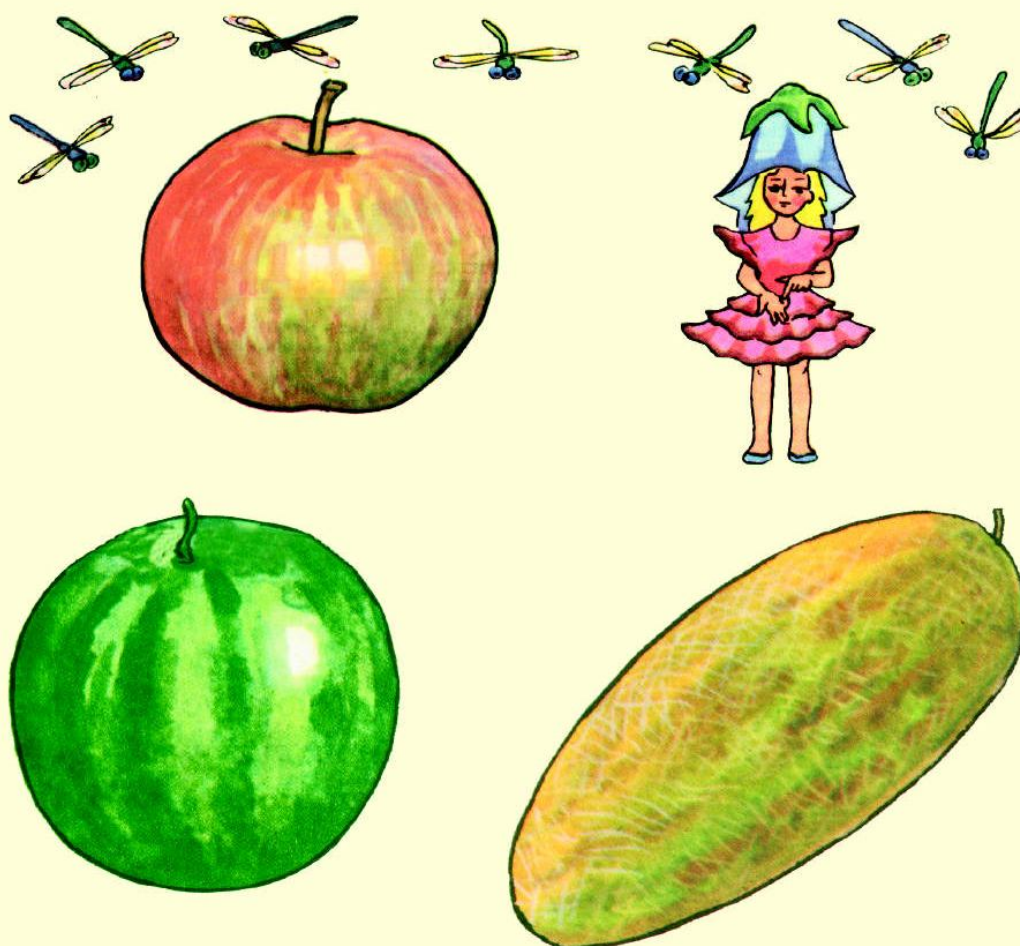
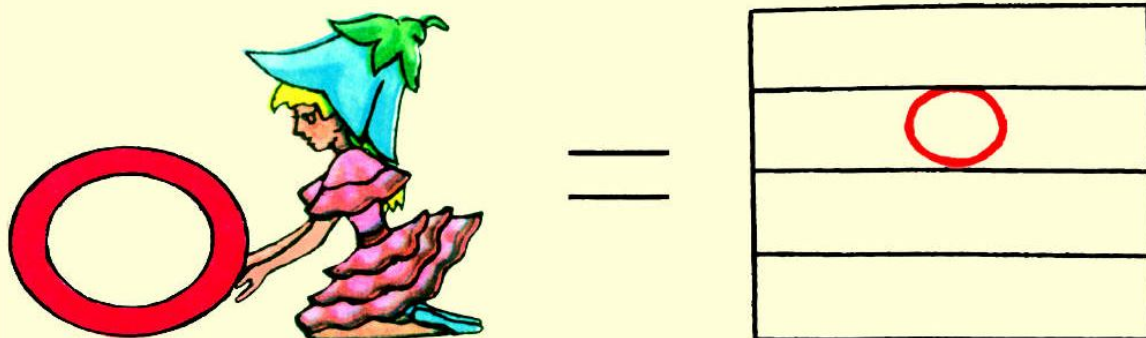
Ýagyş gök haly
Ýazdy düzlere, heýjan,
Ýazdy düzlere
Ýagyş nur çaydy
Ähli ýüzlere, heýjan,
Ähli ýüzlere.

Ýagyş suwuna
Ýuwuldy peller.
Ýaşyl baglarda
Açyldy güller.

Gaýtalama

SESLERİŇ UZYN-GYSGALYGY

Bitin nota

Bitin ýagdaýyndaky miweler
bitin notany aňladýar.

HEÝJAN

Sözleri **G.Seýitliýew bilen G.Muhtarowyňky**
Sazy **D.Öwezow bilen A.Şapoşnikowyňky**

Heýjan, heýjan,
Heýjan, heýjan,
Gel, oýnalyň, oýnalyň,
Toparlanşyp oýnalyň.
Gülli bagyň içinde
Şatlanalyň ýaýnalyň.

Gaýtalama:

Janelek, heýjanelek,
Açyldy gül-gülälek.
Oýnaýar biziň bilen
Ýah-hah-ha, ýah-hah-ha,
Altyn ganat kebelek.
Ýah-hah-ha, ýah-hah-ha,
Heýjan, heýjan, heýjan, heý.

**Ene-ataňzyň we uly doganlaryňzyň
kömeginde ýat tutuň**

SEHRLI (JADYLY) DÜNYÄ
(özbek dilinde)

Sözleri H. Ahmedowanyňky

Sazy H.Hasanowanyňky

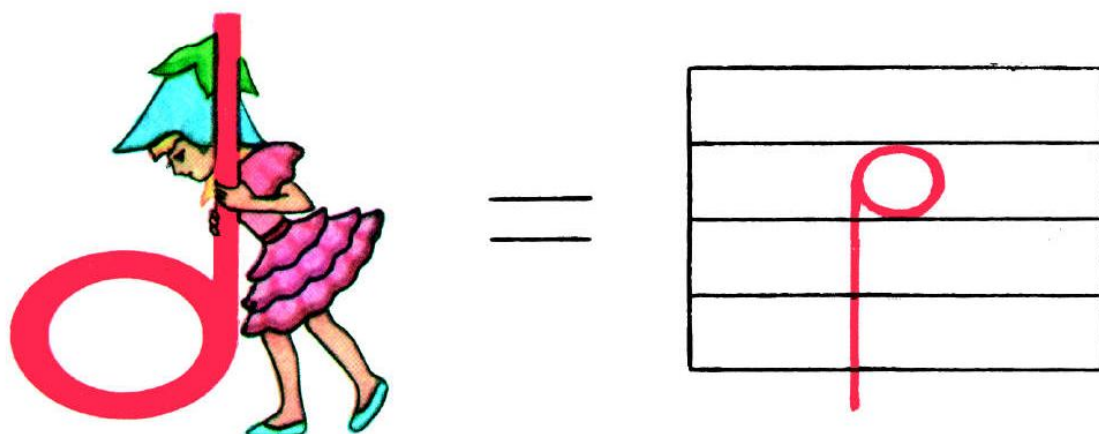
Dilda orzular,
Kuylaymiz jo'shib.
Quvonch, shodlikni
Kuylarga qo'shib.
Bolalik guldur
Bu go'zal chamanda.
Yashaymiz yayrab
Eng baxtli Vatanda.

G a ý t a l a m a :

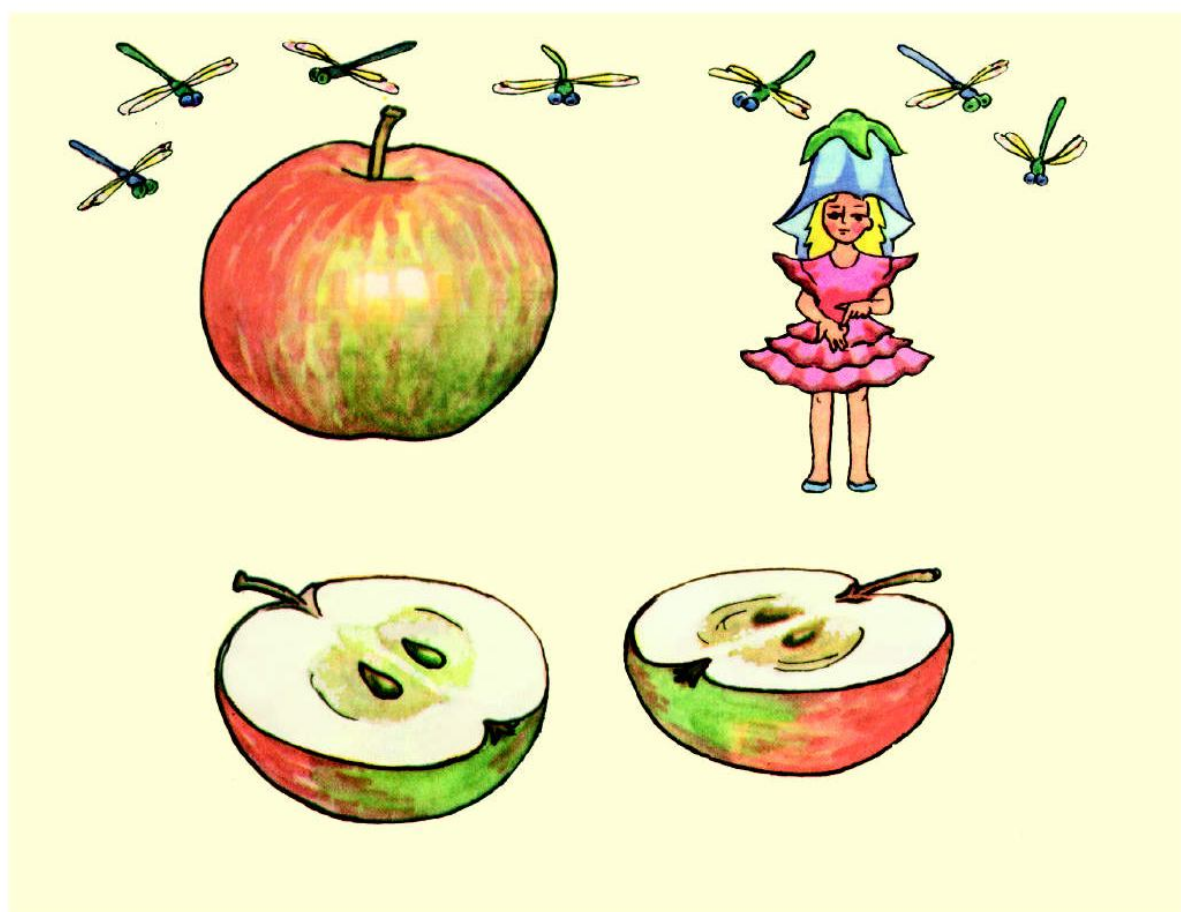
Kuylar olam
Sochib ziyo.
Chorlar har dam
Bu sehrli dunyo.

Ýarym nota

Bitiniň ikiden biri ýarym bolýar.

Almany ortasyndan bölsek, iki sany deň ýarym bölek emele gelýär.

**Ene-ataňyzyň we uly doganlaryňyzyň
kömeginde ýat tutuň**

GUŞJAGAZ

Sözleri K. Taňrygulyýewiňki

Sazy W.Ahmedowyňky

Bahar gelyär,
Ýaz gelyär.
Ördek gelyär,
Gaz gelyär.

Gaýtalama:
Guşjagaza-a
Guşjagaz!
Saýramaga
Gel бага.

Oýnasana,
Guşjagaz!
Saýrasana,
Guşjagaz!

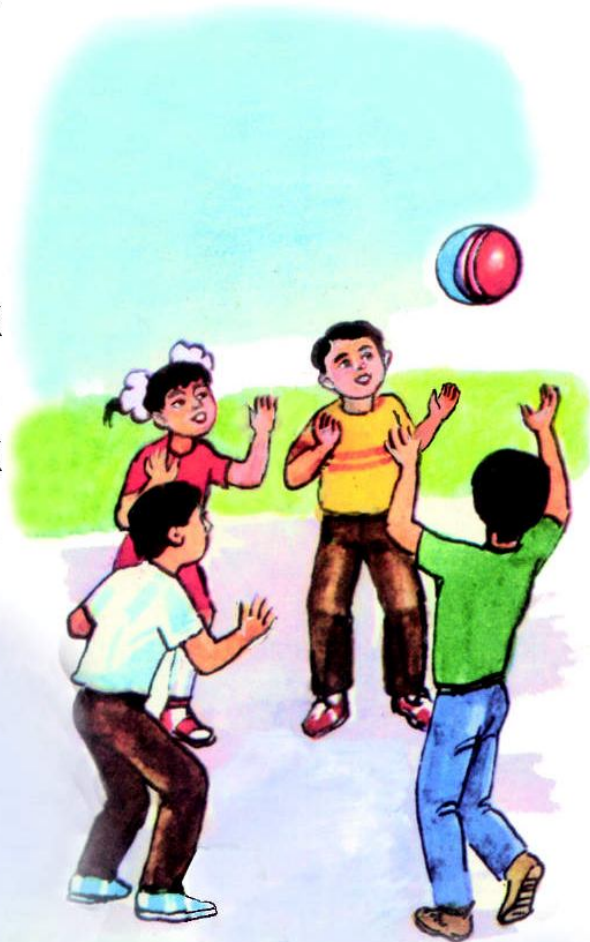
PÖKGIM

Sözleri **K. Taňrygulyýewiňki**
Sazy **W.Ahmedowyňky**

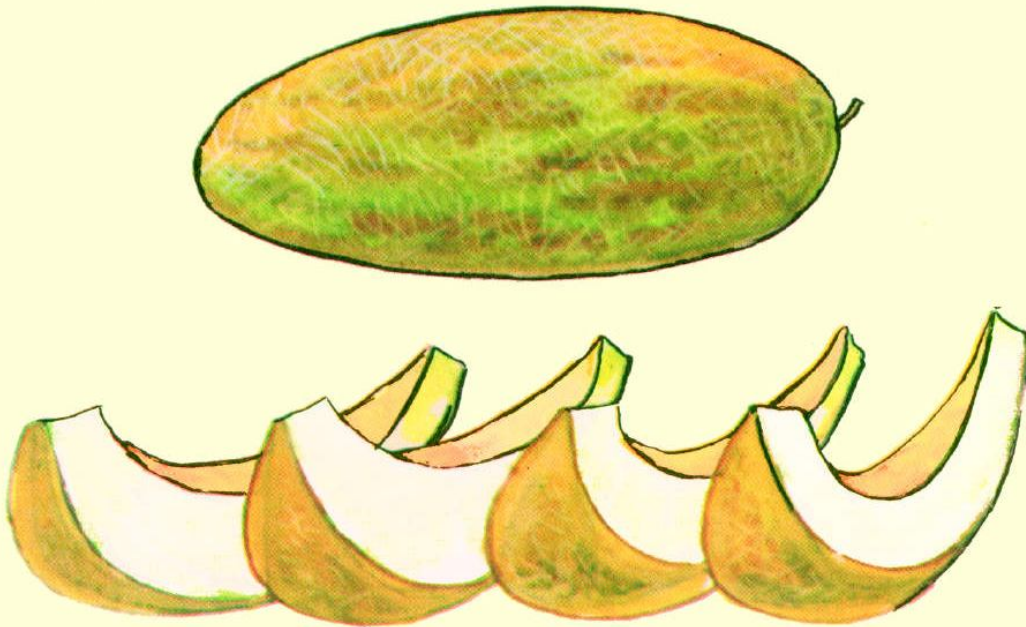
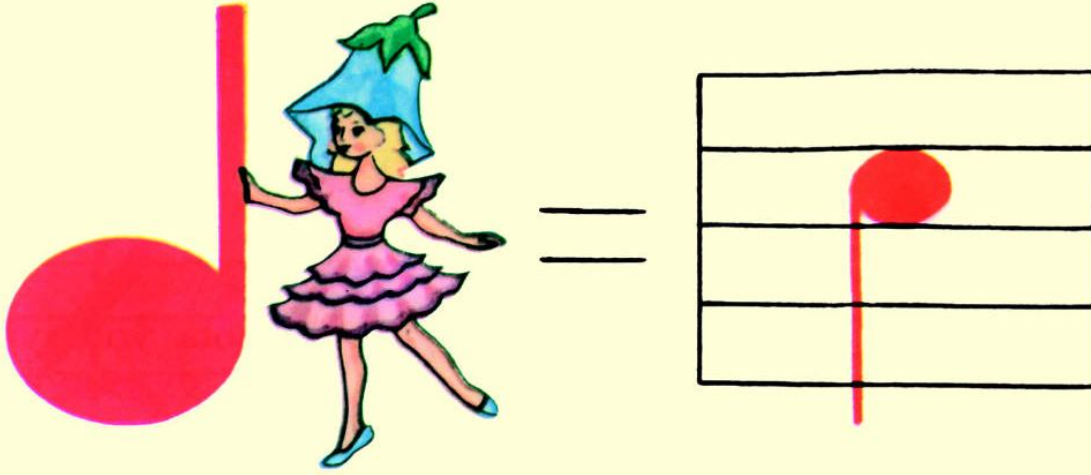
Aldym elime,
Alaja topum.
Geliň, hemmejäň,
Pökgini gapyň...

Gaýtalama:

Pök-pök, pök-pök
Seslener pökgim.
Pök-pök, pök-pök
Beslener pökgim.

Çäryék nota

**Gawuny dörde bölsek,
her bir bölegi çäryék bolýar.**

ÝAZ GIJESI

Sözleri **A.Rahmanowyňky**

Sazy **D.Nuryýewiňki**

Täsinlikden doludyr
Gijesi ýaz günleriň.
Biri açýan ýalydyr
Gunçasyny gülleriň.

Gülleriň, gülleriň
Gunçasyny gülleriň.

**Ene-ataňyzyň we uly doganlaryňyzyň
kömeginde ýat tutuň**

ÇAPAK-ÇAPAK ELLERI

Sözleri O.Gurdowyňky

Sazy D.Nuryýewiňki

Ýazyň günü, köp ýaşa
Kowduň sowuk ýelleri!
Jigim ýetdi üç ýaşa,
Çapak çalýar elleri.

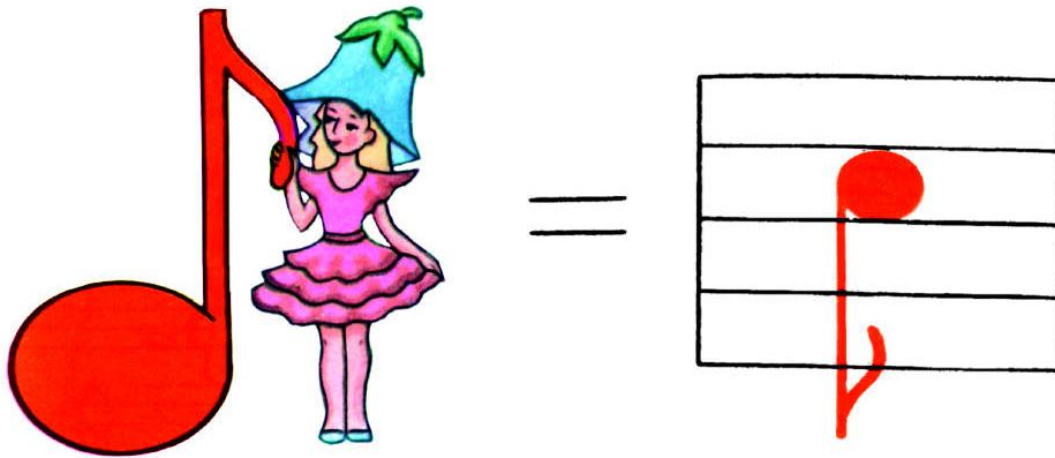
Jigim çapak çalyp dur,
Ýazyň ap-ak ýagşyna.
Gülüp goşýar goşa nur,
Ýazyň gülden nagşyna.

Gaýtalama:

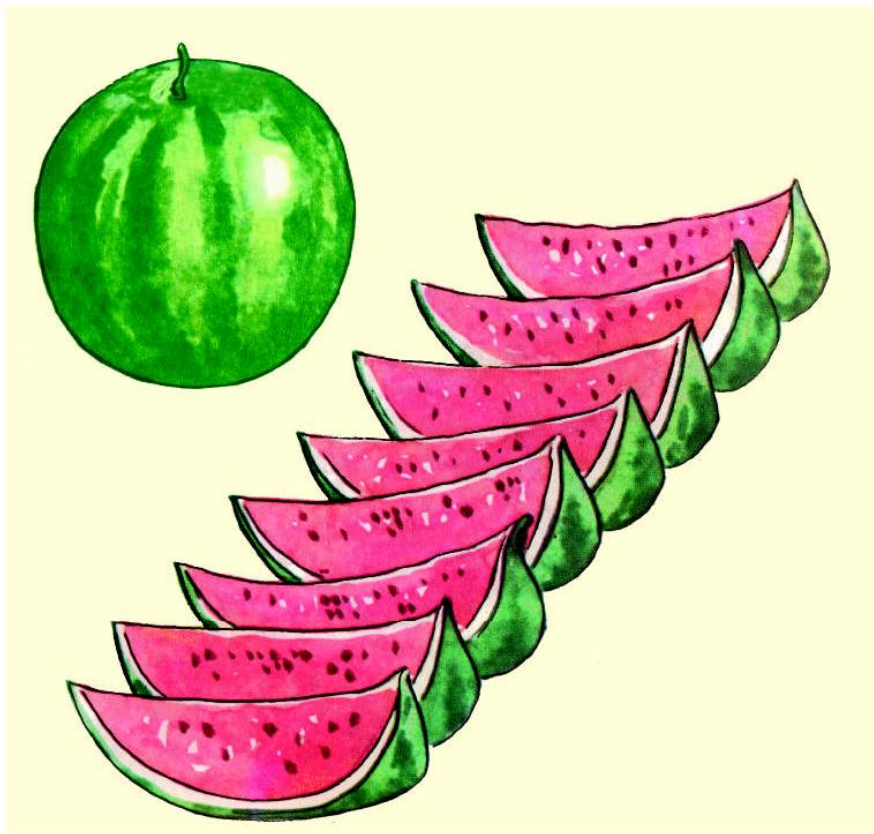
Jigim ýetdi üç ýaşa,
Ýazyň gülden nagşyna.

Sekizlik nota

Bitiniň sekizden biri sekizlik bolýar.

Garpyzy sekize bölsek, her bir bölegi onuň sekizden bir bölegi bolýar.

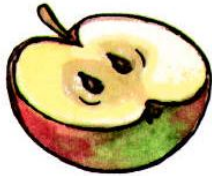

=

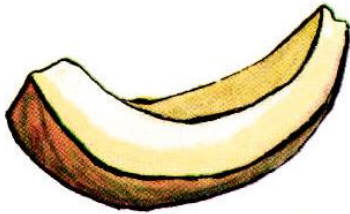
BITIN NOTA

=

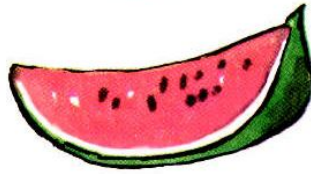
**ÝARYMLYK
NOTA**

=

**ÇÄRÝEKLİK
NOTA**

=

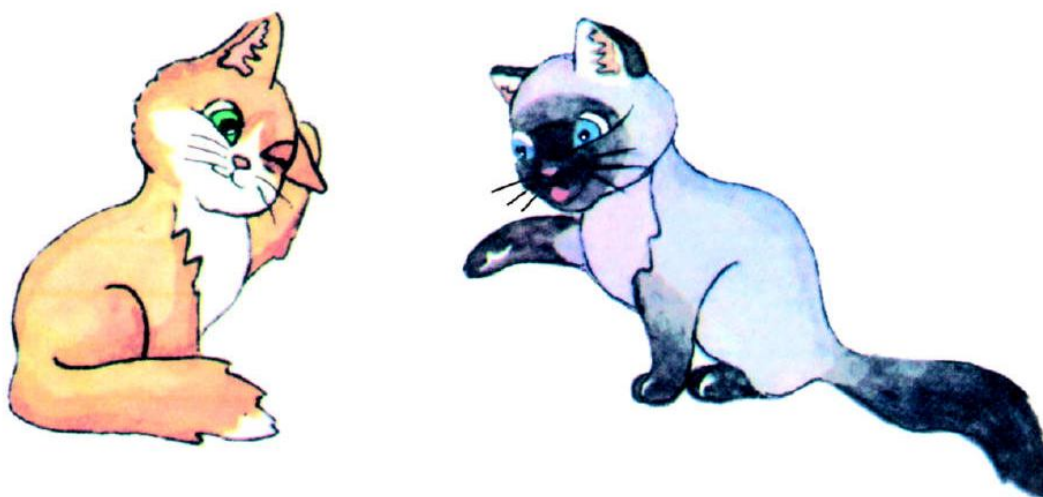
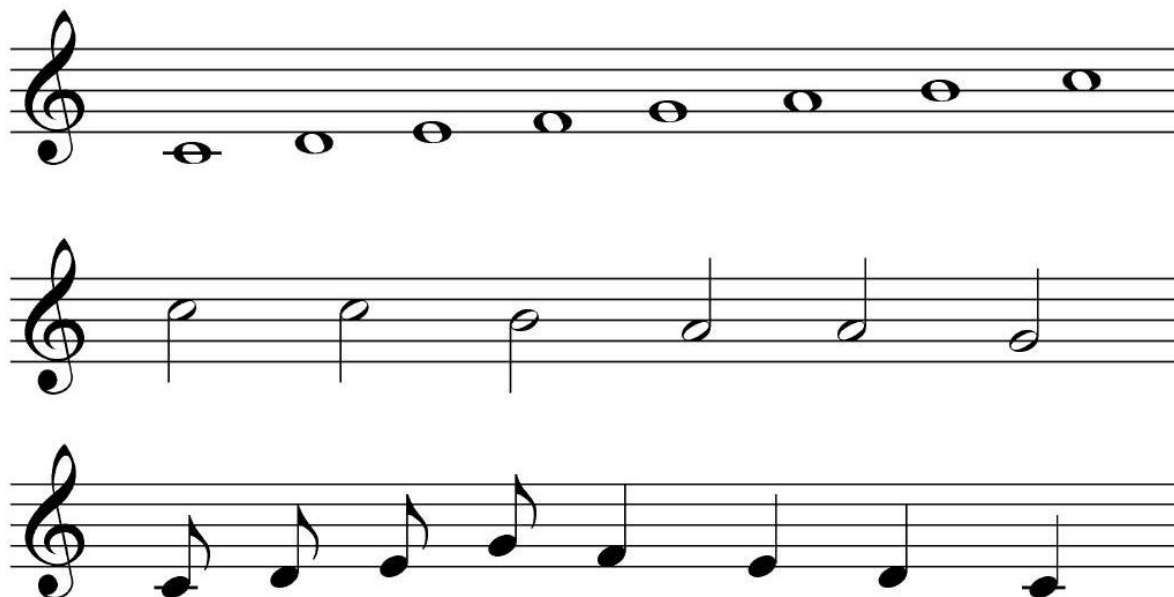

**SEKİZLİK
NOTA**

NOTALARYŇ ATLARYNY AÝDYŇ
NOTALARYŇ BÖLÜNIŞI ÝADYŇYZDAMY?

BULAR NÄHILI UZYNLYKDAKY
NOTALAR WE SESLER?

KOMPOZITORLAR

**MUTAL
BURHANOW**

**GAFUR
KADYROW**

**FATTAH
NAZAROW**

**IKROM
AKBAROW**

TÜRKMEN KOMPOZITORLARY

**AŞYR
KULYÝEW**

**WELI
AHMEDOW**

**AMAN
AGAJYKOW**

**DURDY
NURYÝEW**

Diñleýäris

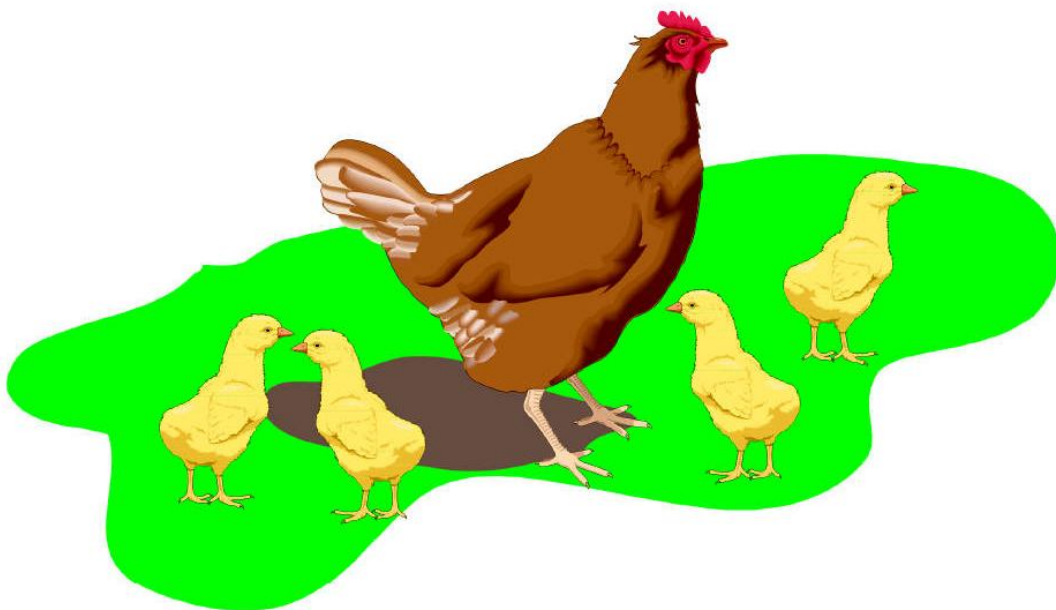
TOWUK

Sözleri **B.Kerbabaýewiňki**

Sazy **B.Hudaýnazarowyňky**

Togalajyk taşlany,
Ýönekeý bir daş däldir.
Içi dyrym-dykyzdyr,
Akja küýze boş däldir.

**Ene-ataňyzyň we uly doganlaryňyzyň
kömeginde ýat tutuň**

GÖZEL ÜLKE

**Sözleri K. Taňrygulyýewiňki
Sazy W. Ahmedowyňky**

Çeşme çaylarda
Suwlar akyp dur.
Ülkäme güneş
Nurun döküp dur.

Şadyýan gezyäs
Bagda, saýada
Taýýar uçmaga
«Kosmos», Aýa-da.

Gaýtalam:

Ýurdum ala-ýaz,
Gülleýär, ösýär.
Ýeňişden-ýeňşe
Gadamyn basýar.

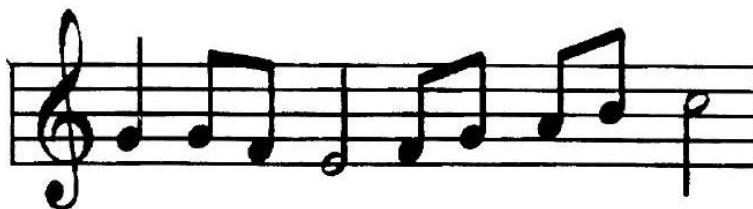
ÝUMUŞ

Üns berip diňläň we tapyň:

Mugallym aşakdaky mysaldan
haýsy birini çaldy?

Bir mysaldan iň uzyn sesleri
eliňizi galdyryp görkeziň.

Bu seshatarda ýetişmeýän sesi
dilden aýdyp dolduryň.

REBUS

Aşakdaky sözleri anyklaň:

— kuz	— kord	— we	— rtuk			
— dat	— lya	— ñek	— dak			
— gan	— map	le —	— tan			
— brik	— nut	— bus	— ñuz			

Özüňiz tapyň

1. Saz eserini nädip diňlemeli?
A) ýuwaşja gepleşip diňlemeli;
B) galmagal etmezden diňlemeli;
D) ümsüp oturyp, üns bilen diňlemeli.
2. Bitin notanyň içinde näçe sany ýarym nota bar?
A) 4 sany ýarym nota bar;
B) 2 sany ýarym nota bar;
D) 6 sany ýarym nota bar.
3. Näçe sany çäryek nota ýarym nota deň?
A) 4 sany çäryek nota;
B) 2 sany çäryek nota;
D) 8 sany çäryek nota.
4. Näçe sany çäryek nota bir bitin nota deň?
A) 2 sany çäryek nota;
B) 8 sany çäryek nota;
D) 4 sany çäryek nota.
5. Ses hatarynda nähili nota düşürlip galdyrylypdyr?

SAZ GURALLARY

Türkmen dutarlary

GELIŇ, SAZ DIŇLÄLIŇ!

KÜŞTDEPDI

(Türkmen halk aýdymly tansy)

Küştdepdi – bu türkmenleriň toýlarda ýerine ýetirýän aýdymly tansydyr. Küştdepdi ir döwürlerde döräpdir. Ol häzir hem toýlaryň bezegidir. Küştdepdiniň ýörite aýdymlary bolýar. Şol aýdymlara goşup tans edilýär. Bu tans birnäçe bolup tegelenişip, aýlanyp, sag aýagyňy ýere urmak bilen ýerine ýetirilýär.

GELIŇ, KÜŞT DEPELIŇ!

Başlalyň-a, başlalyň,
Göwünleri hoşlalyň.
Garaşsyzlyk toýunda
Küştdepmäge başlalyň.

ÝATDA SAKLA:

**Aýdym-sazyň üç görnüşi bar: AÝDYM,
TANS, MARŞ.**

Oýnap-güleliň, aýdym aýdalyň.

OL NÄMEKÄ, NÄMEKÄ?

Sözleri **K.Taňrygulyýewiňki**

Sazy **W.Ahmedowyňky**

O-wa-dan-dyr u- çan- da, Ga- nat- la- ryn
a- çar ol. Gök ot- la- ryň i- çin- de, Go- laý bar-saň
ga- çar ol. Ol nä-me-kä, nä- me-kä? Ke- be- lek,
Gutarmak üçin
ke-be-lek.- - - Ak pag-ta, ak pag-ta, ak pag- ta.

TOWUK

Sözleri **B.Kerbabaýewiňki**

Sazy **B.Hudaýnazarowyňky**

Kä- ke, kä- ke, kä- ke-läp, Göz-lär to- wuk ke- te- gin.
Dol- du- ran- da yn- ja- lar, Ýu- murt-ga- dan ýa- ta- gyn.

PÖKGİM

Sözleri **K.Taňrygulyýewiňki**

Sazy **W.Ahmedowyňky**

Al- dym e- li- me A- la- ja to- pum. Ge-liň, hem-me-jäň,

Pök-gi- ni ga- pyň ... Pök- pök, pök- pök Ses- le-ner pök- gim.

1. Pök- pök, pök- pök Bes- le- ner pök- gim. 2. Bes- le- ner

Gutarmak üçin

pök- gim. Bes- le- ner pök- gim, heý.

ÇOPAN

Sözleri **N.Baýramowyňky**

Sazy **J.Gurbanglyjowanyňky**

– Aý, ço-pan, ço- pan, ço- pan, Gu- zu- lar mä- le- ýar.

– Gu- zu- lar- ma, suw ge- rek, Suw ýok di- ýip na- la- ýar.

EJE

Sözleri **N.Baýramowyňky**

Sazy **J.Gurbangylyjowanyňky**

Aý, e- je, jan e- je, Sö- zi şer-bet-bal, e- je. Par- lak gül-
Saý-rak dil-le-rim, e-je! Jan e- je, jan e- je, Sen, sen mäh-ri-
Aý- dyň, gün-le-rim, A- ýym, ýyl-la-rym, e-je! A - - -
a - - -

The musical score for 'EJE' is written on four staves in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The melody is simple and repetitive, with lyrics in Turkmen. The first staff ends with a double bar line. The second staff continues the melody. The third staff has a long note with a slur over it. The fourth staff ends with a double bar line and a repeat sign.

PIŞIJEK

Sözleri **Ýa. Pirgulyýewiňki**

Sazy **D.Nuryýewiňki**

Haýalrak

p
Gu- la- jy- gy çü- rü- je, Mur- ty ak- ja pi- ş- i- jek,
mf
Göz- ja- ga- zyň, del- mun-ýär, Sab- ry ýok- ja pi- ş- i- jek.
Göz- ja- ga- zyň, del- mun-ýär, Sab- ry ýok- ja pi- ş- i- jek.

The musical score for 'PIŞIJEK' is written on three staves in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 6/8 time signature. The melody is simple and repetitive, with lyrics in Turkmen. The first staff starts with a piano (*p*) dynamic. The second staff starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third staff continues the melody. The score ends with a double bar line.

ILKINJI GAR ÝAGANDA

Sözleri **A.Baýramdurdyýewanyňky**

Sazy **A.Togtamyradowanyňky**

Gaýtalama:

MAZMUNY

Aýdym aýtmagyň kadalary.....	5
Eziz bossan – Özbekistan. Sözleri M.Mirzanyňky, sazy D.Amanullaýewanyňky.....	6
Sesleri dogry aýtmagy öwrenýäris.....	7
Ilkinji jaň. Sözleri, sazy H.Amangeldiýewiňki.....	10
Milli saz gurallary bilen tanyşyň.....	11
Marş. Sazy F.Nazarowyňky.....	12
Ol nämekä, nämekä? Sözleri K.Taňrygulyýewiňki, sazy W.Ahmedowyňky.....	13
Nähili sesleri bilýärsiňiz?.....	14
Andijan polkasy. Halk sazy.....	15
Salam beren çagalar. Sözleri P.Möminiňki, sazy N. Narhojaýewiňki.....	16
Ak derekmi, gök derek. Sözleri H.Kaýumowyňky, sazy A.Mansurowyňky.....	18
Çopan. Sözleri N.Baýramowyňky, sazy J.Gurbangylyjowanyňky.....	19
Nota düşegi.....	20
Kary nowa. Özbek halk sazy.....	21
Harplyk baýramy. Sözleri P. Möminiňki, sazy D.Amanullaýewanyňky.....	22
Skripka açary.....	23
Serbazça (Buharaça). Özbek halk sazy	24
Batyrgaý (asp) bolaryn. Özbek halk sazy.....	26
Ilkinji gar ýaganda. Sözleri A.Baýramdurdyýewanyňky, sazy A.Togtamyrowanyňky.....	27
Eje. Sözleri N.Baýramowyňky, sazy J.Gurbangykyjowanyňky.....	30
Seshatarlaryň ýokarlanmagy we peselmegi.....	31
Pişijek. Sözleri Ýa. Pirgulyýewiňki, sazy D.Nuryýewiňki.....	33
Nar agajy. Türkman halk aýdymy.....	36
Ýaz ýagşy. Sözleri K.Taňrygulyýewiňki, sazy W. Ahmedowyňky.....	37
Sesleriň uzyn-gysgalygy. Bitin nota.....	38
Ýarym nota	41
Çäryek nota.....	44
Sekizlik nota.....	47
Kompozitorlar.....	50
Türkmen kompozitorlary.....	51
Oýnap-güleliň, aýdym aýdalyň.....	59

HAMIDULLA NURMATOV, NADIM NORXO'JAYEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 11-nashri

(Turkman tilida)

Terjime eden K.Hallyýew

Redaktor Ş. Abdullaýewa

Çeper redaktorlar: O.Baklikowa, Ş.Mirfaýazow

Tehredaktor T.Smirnowa

Korrektor Ş. Abdullaýewa

Kompýuterde sahaplaýjy A.Sulaýmonow

Neşirýat lisenziýasy AI № 154. 14.08.09.

2013-nji ýylyň 30-nji aprelinde çap etmäge rugsat edildi.

Ölçeği 70x100 $\frac{1}{16}$. Kegli 18. Arial CE garniturası. Ofset kagyzy.

Ofset çap ediliş usuly. Şertli neşir listi 5,16. Neşir listi 6,5.

979 nusgada çap edildi. Sargyt 183

Özbekistanyň Metbugat we habar agentliginiň

Gafur Gulam adyndaky neşirýat-çaphana döredijilik öýünde çap edildi.

100128. Daşkent, Şaýhantahur köçesi, 86.

Biziň internet salgymyz: www.gglit.uz

E-mail: iptdgulom@sarkor.uz, info@gglit.uz